

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LULEÅ**

DOM
2013-06-14
Meddelad i
Luleå

Mål nr
2550-12 E
D7

SÖKANDE

Springlife AB, 556558-7192
Jakobsbergsgatan 22
111 44 Stockholm

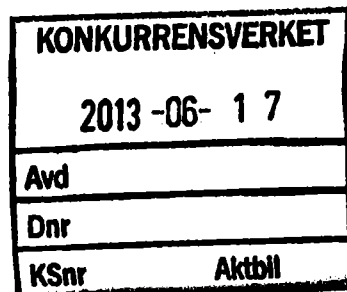
MOTPARTER

1. Norrbottens läns landsting, Upphandling
971 89 Luleå

2. Ramböll Sverige AB, 556133-0506
Box 17009
104 62 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan och beslutar att upphandlingen inte får avslutas förrän rättelse har skett genom att en ny anbudsutvärdering görs utan beaktande av Rambölls anbud.

Dok.Id 39509

Postadress
Box 849
971 26 Luleå

Besöksadress
Residensgatan 17

Telefon
0920-29 54 90

E-post: forvaltningsrattenilulea@dom.se
www.dom.se

Telefax
0920-22 04 59

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

YRKANDEN M.M.

Norrbottens läns landsting (landstinget) har upphandlat medarbetarundersökning för år 2012. Upphandlingen genomfördes som ett öppet förfarande. En tidigare upphandling avbröts p.g.a. bristande konkurrens. Av tilldelningsbeslut framgår att upphandlingen tilldelades Ramböll Management Consulting (Ramböll) och att Springlife AB (Springlife) placerade sig på andra plats.

Springlife yrkar att upphandlingen ska rättas på så sätt att Rambölls anbud diskvalificeras och att Springlife blir antagen som leverantör av medarbetarundersökningen. Till stöd för sin talan anför Springlife att Rambölls anbud inte uppfyller alla ska-krav och att landstinget inte utvärderat anbuden objektivt och korrekt samt därigenom brustit mot principen om lika-behandling. Om landstinget genomfört en objektiv och korrekt utvärdering skulle Springlife ha tilldelats kontraktet.

Landstinget bestrider bifall till ansökan om överprövning och anför att Rambölls anbud uppfyller alla i förfrågningsunderlaget ställda obligatoriska krav samt har det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Såväl de gemenskapsrättsliga principerna som gällande rätt har efterföljts vid utvärderingen av anbuden. Springlife har därför inte lidit någon skada.

Ramböll bestrider bifall till ansökan om överprövning och ställer sig bakom landstingets yttranden.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan i målet

Frågan i målet är om landstinget brutit mot någon av de grundläggande

principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i lagen med hänsyn till de påstådda bristerna i Rambölls vinnande anbud och om detta medför att Springlife lidit eller kan komma att lida skada.

Springlife har hävdad att Rambölls anbud inte uppfyller ett antal ska-krav. Förvaltningsrätten prövar Springlifes grunder under särskilda rubriker nedan. Gemensamt för de olika grunderna är dock hur ett ska-krav definierats i förfrågningsunderlaget och vad som därför ska anses vara ett ska-krav. Denna fråga behandlas därför först.

Ska-krav enligt förfrågningsunderlaget

I de administrativa föreskrifterna, under rubriken 2.2 obligatoriska krav, anges följande.

Förfrågningsunderlaget innehåller ett antal obligatoriska krav som benämns "ska". "Ska-krav" som är markerade med fet stil måste vara uppfyllda redan när anbudet inges och detta ska således tydligt framgå av anbudet.

Förutsättningen för att ett anbud ska kunna utvärderas är att dessa krav är uppfyllda. Kraven avser såväl krav på Leverantör och anbudet som på efterfrågad tjänst.

Så som landstinget har definierat obligatoriska krav måste samtliga ska-krav vara uppfyllda redan när anbudet ges in, eftersom det anges att alla obligatoriska krav benämns "ska" i fet stil. Denna definition kan möjligen ge en något inkonsekvent beskrivning av de ska-krav som landstinget ställt, men får i möjligaste mån anses vara den avsedda innebörden.

Svenska som anbudsspråk

Springlife har i denna del anfört att Rambölls anbud innehåller en bilaga med exempel på resultatrapport på danska och att det finns ett krav på att

anbud ska vara på svenska. Landstinget har anfört att resultatrapporten var exemplifierande information och var en bilaga till anbudet samt att kravet på svenska endast omfattar anbudet och inte bilagorna till det.

I de administrativa föreskrifterna 2.1 anges följande under rubriken anbudets form och innehåll.

Anbudet ska vara skriftligt och avfattat på svenska. Anbud ska vara inkommet senast 2012-10-18.

Efterfrågade uppgifter ska besvaras direkt i förfrågningsunderlagets dokument och utgöra en del av anbudet. Anbudsgivaren ska besvara ska-kravens uppfyllnad genom att kryssa i rutan för Ja/nej samt i fall där det specifikt krävs inkomma med mer detaljerad redogörelse.

Förvaltningsrätten konstaterar att det finns ett krav på att anbud ska vara avfattade på svenska och att det är ostridigt att en av bilagorna till Rambölls anbud var på danska. Frågan är därmed om den bilagda resultatrapporten ska anses som en del av anbudet. Springlife har i denna del bl.a. hänvisat till Kammarrätten i Stockholms dom den 26 april 2011 i mål nr 6969-10. I det rättsfallet ansåg kammarrätten att begreppet anbud i det målet måste anses innefatta de dokument som anbudsgivaren ger in till stöd för att uppfylla de uppställda ska-kraven.

I kravspecifikationen, avsnitt 10, anges att leverantören ska lämna beskrivningar och uppgifter som möjliggör bedömning av de olika utvärderingskriterierna angivna i T1 Administrativa föreskrifter under kriteriet kvalitet. Enligt de administrativa föreskrifterna består kriteriet kvalitet av åtta olika underkriterier, varav utformning av resultatpresentation är ett. I kravspecifikationen, avsnitt 10, anges angående kriteriet utformning av resultatpresentationen att förslag till resultatpresentation ska bifogas.

Av avsnitt 3.4.2 E i de administrativa föreskrifterna, angående utvärdering av anbud, framgår – i likhet med vad Springlife påtalat – att resultatpresentationen kommer att bedömas utifrån ett antal kriterier och ges poäng som kan medföra prispåslag enligt utvärderingsmodellen. Bedömningskriterierna är upplevd tydlighet, lätt att förstå och lätt att sätta in resultatet i sitt sammanhang.

Den resultatpresentation som Ramböll gett in är skriven på danska. Den innehåller vidare information som är av betydelse för utvärderingen av anbudet utifrån de kriterier som angetts i de administrativa föreskrifterna, även om landstinget ifrågasatt behovet och betydelsen av resultatpresentationen för utvärderingen. Förvaltningsrätten anser mot denna bakgrund emellertid att den får anses vara en del av Rambölls anbud. Eftersom den inte var avfattad på svenska, uppfyller Rambölls anbud inte det aktuella ska-kravet.

Ifyllande av rutor för Ja/Nej

Springlife har i denna del anfört att Ramböll i tre fall inte fyllt i rutorna för Ja/Nej i sitt anbud och att detta medför att anbudet inte uppfyller alla ska-krav. Landstinget har invänt att en anbudsgivare måste svara att de obligatoriska kraven uppfylls men inte specifikt svara med ett kryss och att det i de fall svar på de obligatoriska kraven finns någon annan stans i anbudet eller dess bilagor ska anbudet anses uppfylla ställda ska-krav trots avsaknad av kryss.

Aktuell del av de administrativa föreskrifterna har återgetts i föregående avsnitt.

Förvaltningsrätten anser att formuleringen av ska-kravet, mot bakgrund av förvaltningsrättens tidigare bedömning av definitionen av ska-krav, i vart

fall inte innebär ett ska-krav med innebörden att anbudsgivaren måste kryssa i rutan för Ja/Nej. Springlife har inte visat att Rambölls anbud inte uppfyller de aktuella ska-kraven genom andra lämnade uppgifter. Ansökan om överprövning kan därför inte bifallas på denna grund.

Frågebatteri

Springlife har anfört att Rambölls anbud inte innehåller något förslag till frågebatteri och att detta är ett ska-krav enligt förfrågningsunderlaget. Landstinget har anfört att det inte finns något sådant ska-krav och att det inte är relevant att begära in ett frågebatteri vid anbudstillfället samt att det landstinget vill veta är att anbudsgivarna har ett frågebatteri att tillgå.

I kravspecifikationen, avsnitt 8.2, anges följande.

Det ska tydligt framgå vilka av anbudsgivarens frågor/frågeområden som motsvarar samtliga ovan angivna områden. Utifrån ovan specificerade områden ska leverantören presentera ett förslag på frågebatteri som uppfyller samtliga ska-krav i kravspecifikationen. Landstinget ska även ha möjlighet att komplettera med egna frågor utifrån interna fokusområden.

Även om det inte har varit landstingets avsikt innebär formuleringen av ska-kravet att ett förslag på frågebatteri ska presenteras senast när anbudet ges in (jfr förvaltningsrättens tidigare bedömning av ska-kravens innebörd). Ett krav på förslag till frågebatteri förefaller inte heller helt irrelevant. Det är ostridigt att Rambölls anbud inte innehöll något förslag till frågebatteri. Anbudet uppfyller därmed inte det aktuella ska-kravet.

Övriga grunder som Springlife åberopat

Springlife har anfört att Rambölls anbud saknar beskrivning av metod och undersökningsmodell. Landstinget anser att anbudet innehåller beskriv-

ningar som uppfyller kravet. Förvaltningsrätten anser inte att Springlife visat att Rambölls anbud, trots de uppgifter om metod och utvärderingsmodell som finns, inte uppfyller det aktuella ska-kravet.

Springlife har vidare anfört att Rambölls anbud saknar beskrivning av hur Rambölls undersökningsmetod är kvalitetssäkrad och en vetenskapligt beprövad metod. Landstinget har invänt att det obligatoriska kravet inte innebär att anbudsgivaren åläggs att upprätta någon beskrivning av *hur* kraven uppfylls, utan att det tillräckligt att anbudsgivaren svarar *om* kraven uppfylls.

Av kravspecifikationen, avsnitt 8.1, framgår endast att undersökningsmetoden ska vara kvalitetssäkrad och vetenskapligt beprövad. Utifrån kravets formulering anser förvaltningsrätten, i likhet med landstinget, att Rambölls anbud uppfyller detta krav genom att rutan för att kraven uppfylls är ifylld.

Springlife har slutligen anfört att Rambölls anbud inte ska anses uppfylla alla ska-krav avseende resultatguiden i kravspecifikationens avsnitt 5.1. Landstinget har anfört att Rambölls anbud uppfyller kravet och pekat på vissa avsnitt i anbudet som innehåller efterfrågad information.

De aktuella kraven avser bl.a. vägledning för hur resultat ska tolkas och förslag på prioriterade förbättringsområden. Rambölls anbud innehåller – i likhet med vad landstinget anfört – viss information i dessa avseenden. Landstinget har ansett att den informationen uppfyller ska-kravet. Kravspecifikationen ställer inte tydliga krav på vilken kvalitet resultatguidens vägledning och förslag till prioriterade förbättringsområden ska hålla. Mot denna bakgrund anser förvaltningsrätten inte att Springlife – genom sitt allmänt hållna påstående – har visat att Rambölls resultatguide inte uppfyller de aktuella ska-kraven.

Sammanfattning

Förvaltningsrätten anser att Rambölls anbud inte uppfyller ska-kraven att vara avfattat på svenska och innehålla ett förslag till frågebatteri. Ramböll borde därför inte ha tilldelats upphandlingen och Springlife kan därigenom lida skada. Upphandlingen ska därför rättas genom att en ny anbudsutvärdering görs utan beaktande av Rambölls anbud.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU).

David Wolle Waldetoft

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1C LOU